

๑. ชื่อเรื่อง การส่งเสริมการออมด้วยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ให้กับพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๒. หลักการและเหตุผล

อาเซียนเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN COMMUNITY) ในปี ๒๕๕๘ เป็นการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ เพื่อให้มีความแข็งแกร่ง สามารถสร้างโอกาสและรับมือทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ โดยสมาชิกมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถประกอบกิจการทางเศรษฐกิจได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น เพราะสมาชิกมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงประเทศในกลุ่มอาเซียน รัฐบาลมีนโยบายนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการเมืองและความมั่นคง การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าว ทำให้เกิดเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม มีการเคลื่อนย้ายสินค้า/บริการเสรี การลงทุนเสรี แรงงานฝีมือเสรี และเคลื่อนย้ายทุนเสรี

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็นศูนย์กลางความเจริญในด้านต่าง ๆ มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทั้งที่เป็นผู้อยู่อาศัยประจำ ประชากรแฝง ผู้ที่เดินทางมาทำงานแบบไป-กลับ หรือผู้ที่เดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งนับวันจะมีเพิ่มมากยิ่งขึ้นไปอีก และจากการเปิดตลาดการค้าเสรีดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อผู้ประกอบการอาชีพค้าขายหรือบริการขนาดเล็กหรือรายย่อย เช่น พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลผู้ประกอบการอาชีพในลักษณะแรงงานนอกระบบ ส่วนใหญ่มีการศึกษาค่อนข้างน้อย และมีความเสี่ยงที่จะประสบปัญหาของชีวิตค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่มีรายได้ไม่แน่นอน ขาดแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพ ขาดหลักประกันความมั่นคงทางสังคม ไม่มีอำนาจต่อรอง ไม่มีระบบคุ้มครองจากภาครัฐ และไม่มีการรวมตัว ต้องแสวงหาความคุ้มครองจากแหล่งเงินทุนนอกระบบ ซึ่งมีดอกเบี้ยแพง ทำให้ไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและมีปัญหานี้สิน รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาทางการศึกษา ปัญหาด้านการรักษาพยาบาล ส่งผลทางด้านสุขภาพจิตเกิดความท้อแท้สิ้นหวัง เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาให้กับกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอยดังกล่าว สำนักพัฒนาสังคมซึ่งมีภารกิจหน้าที่ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับประชาชน จึงเห็นความสำคัญที่จะส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง มีพลัง มีอำนาจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เป็นกลุ่มทางการเงินที่มีการบริหารจัดการด้วยตนเอง มีความยืดหยุ่นในการกำหนดระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมกับกลุ่ม จะเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกกลุ่มได้มากกว่าการใช้บริการจากสถาบันการเงิน ซึ่งมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืมที่ยุ่งยาก และต้องใช้หลักค้ำประกันสูง การรวมกลุ่มช่วยให้สมาชิกมีแหล่งเงินทุนโดยไม่ต้องพึ่งเงินทุนนอกระบบ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนจากดอกเบี้ยของเงินนอกระบบ และสามารถนำเงินมาขยายธุรกิจหรือพัฒนาสินค้าหรือบริการให้เป็นที่ชื่นชอบของลูกค้าประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะเดินทางมาทำงานหรือท่องเที่ยวมากขึ้น และเมื่อดำเนินการกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม เช่น เงินทุนการศึกษา เงินสงเคราะห์ฌาปนกิจ เงินสวัสดิการรักษายาบาล เป็นต้น นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความผูกพันให้สมาชิกมีการช่วยเหลือกัน เกิดความสามัคคีในกลุ่ม อันจะส่งผลให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้ของตนเอง และสร้างวินัยการออม เพื่อความมั่นคงของชีวิตตนเองและครอบครัว

๓.๒ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง อันจะเป็นการสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๓.๓ เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ให้มีการรวมกลุ่มเพื่อสะสมเงินออมร่วมกัน และเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน โดยไม่ต้องไปกู้เงินนอกระบบซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยแพง

๓.๔ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ของพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ด้วยการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกได้อย่างทั่วถึง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกกลุ่ม

๔. เป้าหมาย

ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สามารถจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ให้กับกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร จำนวนเขตละ ๑ กลุ่ม

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

คำนิยามศัพท์

กลุ่มออมทรัพย์ หมายถึง กิจกรรมที่เกิดจากกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน หรือมีความเกี่ยวข้องทางด้านอาชีพ มีความต้องการแก้ไขปัญหาของตนเองทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ได้ตกลงกันที่จะรวมกลุ่มเพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินของสมาชิกแต่ละคนมาทำประโยชน์ภายใต้เงื่อนไขที่กลุ่มกำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่ม

ผู้ประกอบการแรงงานนอกระบบ หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่ไม่ได้มีระบบควบคุมของกฎ ระเบียบ ไม่มีระบบภาษี เงินเดือน ค่าจ้าง การจ้างงานที่แน่นอน ไม่มีหลักประกันทางสังคม ขาดหลักประกันในการดำรงชีพ และไม่มีระบบความคุ้มครองจากภาครัฐ เช่น ผู้มารับงานไปทำที่บ้าน เกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้ขับรถรับจ้าง ฯลฯ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดให้กลุ่มผู้ประกอบการค้า เช่น พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มเป้าหมายในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต

แนวคิด

๑. แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

Erwin (อ้างอิงใน ยุพาพร รูปงาม ๒๕๔๕, หน้า ๖) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของ บุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์การและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โกวิทย์ พวงงาม (๒๕๔๕, หน้า ๘) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ม.ป.ท. สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย (๒๕๔๕, หน้า ๑๑๖) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา ๕ ขั้น ดังนี้

๑. ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจนกำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

๒. ชั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

๓. ชั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วม บริหารงาน ประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

๔. ชั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

๕. ชั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

๒. ความจำเป็นในการรวมกลุ่ม จิตติ มงคลชัยอรัญญา (อ้างถึงใน ปาฐกถา วลัยเสถียร และคณะ, ๒๕๔๖, น.๓๙๑-๓๙๒) อธิบายว่า คนเมื่อมีปัญหาหรือมีความต้องการที่มีความจำเป็น แต่ยังไม่ได้รับการตอบสนองให้ครบ คนเหล่านี้ก็ใช้ความพยายามที่จะแก้ไขแล้วมาระดับหนึ่ง ประสบผลสำเร็จบ้างและไม่ประสบผลบ้าง สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหากเป็นคนจนหรือด้อยโอกาสมากเท่าใดก็ยิ่งจะต้องมารวมพลังกันเพื่อแก้ไขมากขึ้นเท่านั้น เพื่อจะได้เพิ่มโอกาสในการแก้ปัญหา โดยการใช้งบจ่ายของกลุ่ม เช่น คนๆ เดียวอาจจะไม่มีเงินไม่มากพอที่จะลงทุน แต่หากมีกลุ่มออมทรัพย์ซึ่งสมาชิกทุกคนอาจยังไม่จำเป็นต้องใช้เงินก็จะเปิดโอกาสให้คนที่ต้องการใช้เงินสะสมทั้งของตนเอง และเพื่อน ๆ ที่ฝากไว้กับกลุ่มนำมาพัฒนาอาชีพของตนก่อน เมื่อทำแล้วต้องชำระเงินคืนเข้ากลุ่มพร้อมดอกเบี้ย ทำให้ทุนนั้นไม่สูญหายแต่อกเงยพร้อมที่จะให้คนอื่น ๆ เข้ามาใช้ประโยชน์ภายหลัง

การดำเนินการกลุ่มออมทรัพย์ จะต้องศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้ง โครงสร้างการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ และกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ดังนี้

๒.๑ ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

ขั้นตอนที่ ๑ สำรวจ / จัดเก็บข้อมูล / ประสานงาน / ผู้นำ

ดำเนินการสำรวจ และจัดเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในด้านเศรษฐกิจสังคม เช่น ข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ภาระหนี้สิน ที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกกลุ่ม ความสนใจในการรวมกลุ่ม เป็นต้น ตลอดจนประสานกับผู้นำกลุ่มเพื่อประเมินความเห็นของผู้นำเกี่ยวกับการรวมกลุ่มการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

ขั้นตอนที่ ๒ เผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์ / อบรม

ระยะเริ่มต้น เผยแพร่เอกสารความรู้ให้กับผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม และหากกลุ่มใดให้ความสนใจควรนัดหมายประชุมชี้แจงเป็นกลุ่มย่อย ๆ ไม่เกิน ๕-๑๐ คน

ระยะก่อนจัดตั้งกลุ่ม จัดอบรมผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่สนใจ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ตลอดจนอาจจะนำศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จเป็นกรณีตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ ๓ วางแผนการจัดตั้งกลุ่ม / ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

- วางแผนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ โดยการประสานระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้นำกลุ่ม เพื่อรวบรวมสมาชิกที่ประสงค์จะตั้งกลุ่ม (ควรไม่น้อยกว่า ๒๕ คน) และกำหนดนัดหมายวันประชุมเพื่อลงมติในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ และพิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการชั่วคราวมาบริหารกลุ่ม จำนวน ๗-๑๐ คน

โดยกำหนดให้มีตำแหน่งประธานรองประธาน เหนรัญญิก เลขานุการ นอกนั้นเป็นกรรมการ กำหนดค่าธรรมเนียมแรกเข้าในการสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่ม และกำหนดวันสะสมเงินวันแรกตั้งกลุ่ม

- ดำเนินการเปิดรับสมัครสมาชิกและรับเงินสะสมค่าหุ้นครั้งแรก และหลังจากที่มีการสะสมเงินแล้ว คณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการด้านการเงินและบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชี และกลุ่มดำเนินการต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๔ อบรมพัฒนาสมาชิกกลุ่ม

คณะกรรมการฯ ต้องจัดอบรมเพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม ความดี มีความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ มีความขยันหมั่นเพียร มีความเห็นใจ ความไว้วางใจแก่สมาชิกทุกคน ตลอดจนยึดมั่นในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ

ขั้นตอนที่ ๕ พัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง

นักพัฒนาสังคมหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีบทบาทสำคัญในการประสานเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็ง โดยคอยพบปะคณะกรรมการและสมาชิกอยู่เป็นประจำ และสนับสนุนให้กลุ่มดำเนินการตามระเบียบอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ โครงสร้างการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ (ขั้นพื้นฐาน)

สมาชิก คือผู้มีอำนาจสูงสุดในการบริหาร กำหนดแนวทางจัดทำกิจกรรม โดยผ่านที่ประชุมใหญ่ ซึ่งจะทำการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

คณะกรรมการดำเนินการ เป็นผู้ดำเนินการแทนสมาชิกทั้งหมด ซึ่งทำหน้าที่บริหารงานทั่วไป พิจารณานุมัติหรืออนุญาตในเรื่องกิจการของกลุ่มออมทรัพย์ อาจมีการมอบหมายหรือตั้งบุคคลรับผิดชอบเฉพาะเรื่อง คือโครงสร้างต่อไปนี้

ที่ประชุมใหญ่ เป็นที่ประชุมของสมาชิกทุกคน ซึ่งจะทำหน้าที่กำหนดแนวทางการทำงาน ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการเงิน การปฏิบัติงาน กำหนดวงเงินกู้ยืม กำหนดค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ จัดทำไรสุทธิ และเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

คณะกรรมการดำเนินการ เป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ ให้ทำหน้าที่บริหารงานกลุ่มออมทรัพย์แทนสมาชิกทั้งหมด การทำงานจะเป็นไปตามข้อบังคับจากที่ประชุมใหญ่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดการงานทั่วไป เกี่ยวกับการเงิน สำนักงาน บุคลากร คณะกรรมการดำเนินการอาจประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑. ประธานกรรมการ เป็นตัวแทนกลุ่มออมทรัพย์ ทำหน้าที่ลงนามในเอกสารต่าง ๆ เป็นประธานในที่ประชุมต่าง ๆ ควบคุมดูแลการบริหารงานทั่วไป

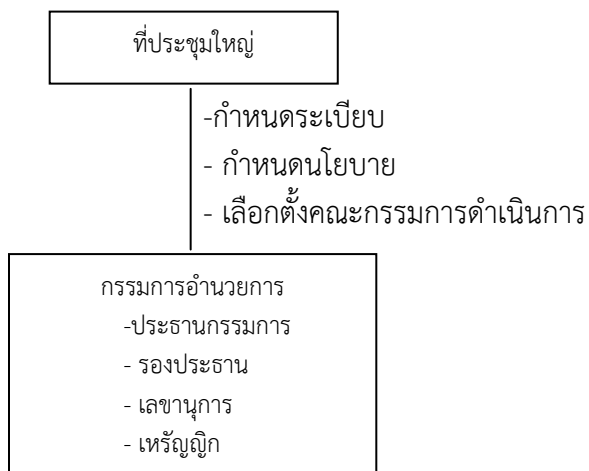
๒. รองประธานกรรมการ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธาน หรือทำหน้าที่แทน กรณีที่ประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้

๓. เลขานุการ ทำหน้าที่จัดการเอกสาร เตรียมการสถานที่ เกี่ยวกับการประชุมและอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

๔. เหนรัญญิก ทำหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีของกลุ่ม และอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

จำนวนคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของที่ประชุมใหญ่ ซึ่งจะเป็นระเบียบการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์แต่ละแห่ง (ดูภาพประกอบ)

ผังโครงสร้างการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ (พื้นฐาน)

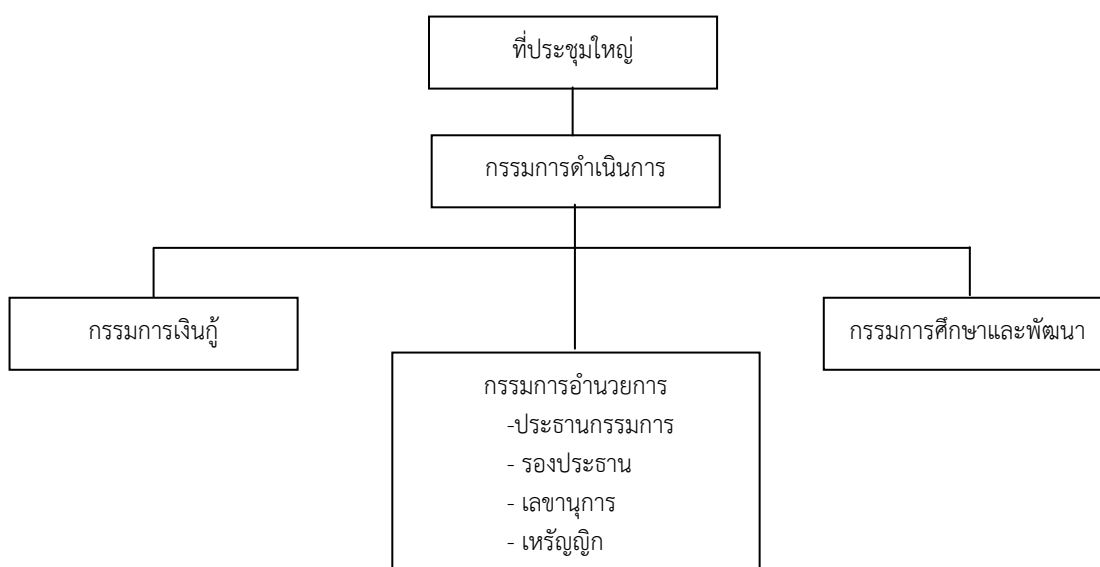
ทำหน้าที่ต่อไปนี้

- บริหารงานทั่วไป
- พิจารณาเงินกู้
- ตรวจสอบติดตามผล
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

เพื่อความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน คณะกรรมการดำเนินการอาจแบ่งเป็นคณะกรรมการย่อย ๓ ส่วน คือ

๑. คณะกรรมการอำนวยการ
๒. คณะกรรมการเงินกู้
๓. คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามผล

ผังโครงสร้างการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เมื่อกิจการขยายตัวมากขึ้น

๒.๓ กิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์

เป้าหมายสูงสุดของกลุ่มออมทรัพย์ คือ การส่งเสริมให้สมาชิกยึดมั่นในหลักการประหยัด ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ สามัคคี มีวินัย เพื่อเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว รวมทั้งส่งผลต่อชุมชน สังคมในภาพรวมอีกด้วย โดยทั่วไปกิจกรรมพื้นฐานของกลุ่มออมทรัพย์ได้แก่

การออมเงิน สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์จะต้องส่งเงินออมทรัพย์เป็นประจำตามที่กำหนดในระเบียบ เงินออมเหล่านี้กลุ่มจะคิดผลตอบแทนให้ในลักษณะของอัตราดอกเบี้ย

การกู้ยืมเงิน สมาชิกมีสิทธิกู้ยืมเงินตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งการกู้ยืมเงินอาจมีหลายประเภท เช่น กู้สามัญ กู้ฉุกเฉิน และกู้พิเศษ เป็นต้น

การจัดสวัสดิการ เป็นบริการของกลุ่มให้แก่สมาชิก ขึ้นอยู่กับความพร้อมของกลุ่มจะดำเนินการได้เพียงใด เช่น ทุนการศึกษา เงินสงเคราะห์ฌาปนกิจ การรักษาพยาบาล เป็นต้น

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ แนวทางการดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ	ภารกิจหลัก/ภารกิจย่อย	ผู้รับผิดชอบ
๑๙ ต.ค.๕๘	๑. จัดทำโครงการส่งเสริมการออมด้วยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ให้กับพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่ แผงลอย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้	เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม
๒ พ.ย.๕๘	๑.๑ ประสานฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต ๕๐ เขต เพื่อรับสมัครและคัดเลือกพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ที่มีความประสงค์จะเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับเรื่องการออมเงิน การบริหารจัดการการเงิน และหลักการวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ จำนวนเขตละประมาณ ๓๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ คน	- เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม - ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต
๖ พ.ย.๕๘	๑.๒ ติดต่อประสานงานวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการออมเงิน การบริหารจัดการการเงิน การจัดตั้งกลุ่ม	เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม
๑๕ พ.ย.-๒๕ ธ.ค. ๕๘	๑.๓ จัดทำเอกสารความรู้เกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการการเงิน การออมเงิน ขั้นตอนและแนวทางการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สำหรับแจกจ่ายให้กับพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ๑.๔ จัดทำคู่มือส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สำหรับแจกจ่ายให้กับพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย หรือประชาชนที่สนใจ	- เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม - ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย -กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ -ชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย

ระยะเวลา ดำเนินการ	ภารกิจหลัก/ภารกิจย่อย	ผู้รับผิดชอบ
๑๘ ม.ค.๕๙ ๒๕ ม.ค.๕๙ ๘ ก.พ.๕๙ ๑๕ ก.พ.๕๙ ๒๒ ก.พ.๕๙ ๗ มี.ค.๕๙	๑.๕ จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการการเงิน การออมเงิน และหลักการวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ให้กับพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย จำนวน ๑,๕๐๐ คน โดยแบ่งการอบรมเป็น ๖ รุ่น ๆ ละ ๑ กลุ่มเขต ในสถานที่ราชการ แบบไป-กลับ รุ่นละ ๑ วัน ดังนี้ - กลุ่มกรุงเทพกลาง - กลุ่มกรุงเทพเหนือ - กลุ่มกรุงเทพตะวันออก - กลุ่มกรุงเทพใต้ - กลุ่มกรุงธนเหนือ - กลุ่มกรุงธนใต้ พร้อมทั้งคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรม โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมตอบแบบสอบถาม เพื่อจะได้ทราบจำนวนผู้ที่สนใจและต้องการความรู้เพิ่มเติม จำนวนเขตละ ๑๐ คน รวม ๕๐๐ คน	- พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย - ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต - เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม - กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย
๒๑-๒๒ มี.ค.๕๙ ๒๘-๒๙ มี.ค.๕๙	๑.๖ จัดสัมมนาศึกษาดูงานเรื่องการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็งให้กับผู้สนใจและต้องการความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการจัดตั้งกลุ่มการบริหารงานกลุ่ม เมื่อจบการสัมมนาศึกษาดูงานจะประเมินผู้ที่มีความพร้อมที่จะจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ จาก ๕๐ เขต จำนวน ๕๐๐ คน แบ่งเป็น ๒ รุ่น แบบพักค้างต่างจังหวัด ๒ วัน ๑ คืน สถานที่เอกชน - รุ่นที่ ๑ - รุ่นที่ ๒	- พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย - ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต - เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม - กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย - กลุ่มออมทรัพย์ที่มีความเข้มแข็ง
เม.ย.-ก.ค.๕๙	๒. ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ให้กับกลุ่ม พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย โดยดำเนินการ ดังนี้ ๒.๑ สํารวจกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ที่ผ่านการอบรมและมีความพร้อมในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มตามแนวทางการจัดตั้งกลุ่ม ๒.๒ ให้นักพัฒนาสังคมหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ สังกัดฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตพื้นที่เป็นที่ปรึกษากลุ่มออมทรัพย์	- พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย - ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต - เจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม - กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ (ต่อ)

งาน/กิจกรรม	ระยะเวลาการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙												
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑๐. ติดตามผลการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์													
๑๑. จัดโครงการอบรมเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้กับกรรมการบริหารกลุ่มหรือผู้เกี่ยวข้อง													

๘. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย (Output) / วัตถุประสงค์ (Outcome)	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล
เป้าหมาย (Output) ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สามารถจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของกลุ่มพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวนเขตละ ๑ กลุ่ม	จำนวนกลุ่มออมทรัพย์ของพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย อย่างน้อยเขตละ ๑ กลุ่ม	แบบรายงานผลการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ โดยพิจารณาจาก ๑. มีสมาชิกกลุ่ม ๒. มีกรรมการบริหารกลุ่ม ๓. มีกฎระเบียบข้อบังคับกลุ่ม
วัตถุประสงค์ (Outcome) ๑. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้ของตนเอง และสร้างวินัยการออม เพื่อความมั่นคงของชีวิตตนเองและครอบครัว	ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เพิ่มขึ้น	แบบทดสอบก่อนเข้ารับการอบรมและหลังการอบรม
๒. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง อันจะเป็นการสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	ร้อยละ ๘๐ ของสมาชิกกลุ่มมีความพึงพอใจ	แบบสอบถามความพึงพอใจ
๓. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ให้มีการรวมกลุ่มเพื่อสะสมเงินออมร่วมกัน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน	ร้อยละ ๑๐๐ ของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์มีการฝากเงินสะสมหรือเงินฝากสัจจะ	การสอบถาม หรือสัมภาษณ์ โดยดูจากเอกสารการรับฝากเงิน
๔. เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ของพ่อค้าแม่ค้า หาบเร่ แผงลอย จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกกลุ่ม	กลุ่มออมทรัพย์ มีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกอย่างน้อย ๒ อย่าง	- การสอบถาม หรือสัมภาษณ์ - กฎระเบียบข้อบังคับกลุ่ม

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ หน่วยงานภาครัฐหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเข้าไปดูแลและให้ความช่วยเหลือหรือเร่งดำเนินการให้กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมอย่างทั่วถึงเพื่อให้คนกลุ่มดังกล่าวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๙.๒ กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร บางรายอาจได้รับผลกระทบจากนโยบายการจัดระเบียบผู้ค้าที่ตั้งวางตามที่สาธารณะ ดังนั้น จึงขอให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาจัดหาสถานที่ให้สามารถประกอบอาชีพตามความเหมาะสม เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่เป็นภาระกับสังคม

๙.๓ ภาครัฐหรือผู้เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่นและรัฐบาล จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือบริหารขนาดเล็ก หรือรายย่อย พ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยการจัดหาแหล่งทุนเพิ่มเติมให้กับกลุ่มดังกล่าว เพื่อให้สามารถแข่งขันกับกลุ่มประเทศอาเซียนหรือเวทีโลกได้

๙.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรุงเทพมหานครต้องให้ความร่วมมือในการแก้ไขระเบียบ กฎหมาย เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน เพื่อให้กลุ่มที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครแต่ไม่ได้อยู่ในชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานคร สามารถกู้ยืมเงินสมทบจากกองทุนพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปเพิ่มทุนหรือเป็นเงินหมุนเวียนในกลุ่มได้

๙.๕ เพื่อให้สมาชิกออมทรัพย์มีความไว้วางใจในการดำเนินงานของกลุ่ม เมื่อจัดตั้งกลุ่มได้ระยะหนึ่งควรต้องไปจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์ เพื่อให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างความมั่นใจและความมั่นคงทางด้านการเงิน